

KO ME NAPIŠE PESEM

Zbornik pesniške delavnice Poiesis 2016

Copyright © avtorice in avtorji besedil

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID=289117952](#)

ISBN 978-961-94142-2-4 (pdf)

KO ME NAPIŠE PESEM

Zbornik pesniške delavnice Poiesis 2016

*Kulturno-umetniško društvo Poiesis
Ljubljana, marec 2017*

Nekaj besed k zborniku pesniške delavnice Poiesis 2016 *Ko me napiše pesem*

12. marec 2016: Poskušam umiriti vznemirjenje in prijavljenim na delavnico čim bolj na kratko in čim bolj jasno razložiti, kako bo delavnica potekala, kakšna so njena izhodišča in kakšni so njeni cilji. Z nekaterimi udeleženkami in udeleženci se poznamo že od prej, z večino se vidimo prvič. So različne starosti in prihajajo z različnih koncev Slovenije, od Štajerske prek Osrednje Slovenije do Primorske.

Govorim. Govorim o tem, da je poezija hkrati tehnika in oblika erotizma. Prvo pomeni, da se pisanja pesmi lahko učimo in se v njem izpopolnjujemo. Drugo pomeni, da poezija pripada presežnemu. Tega se ne moremo učiti, saj spada na področje doživljanja.

Sprašujem se, ali je to, kar govorim, zanimivo in v kolikšni meri vsaj približno opiše pesništvo. Res je, da je poezija del nas, del našega najglobljega bistva, ki morda prav prek poezije v kar največji meri pride do izraza, res pa je tudi, da obstaja zunaj nas in se razteza prek celotnega planeta in skozi lep del obstanka naše vrste. Vsekakor strašljiva misel, ki me dela negotovega.

In sprašujem se, ali se bo na naši delavnici zgodila čarovnija. Ne, tu ne mislim, da bi se zgodile velike pesmi, ki bi zatresle temelje sveta – tega nihče ne more zahtevati od pesnic in pesnikov, in to ne le na tej delavnici. Sprašujem se o tem, ali se bomo uspeli odpreti drug drugemu in spregovoriti ne le o poeziji kot tehniki, temveč tudi o svojih pesniških izkušnjah. Te so marsikdaj pomembnejše od rezultatov na papirju ali na računalniškem ekranu.

Govorim o ciljnih delavnici. Osnovni cilj je, da bi se vsak udeleženec in vsaka udeleženka v kar največji meri približala lastnemu

pesniškemu izrazu. Pravzaprav se niti ne spomnim več, kaj sem takrat, na prvem srečanju, govoril in kaj so govorili drugi. In tudi marsikateri del kasnejših srečanj mi je ušel iz spomina. Toda ostaja neki občutek, prijeten, malo nostalgichen, nekako grenko-sladek ...

28. maj 2016: Poskušam umiriti vznemirjenje pred odprtjem zaključnega branja udeleženk in udeležencev pesniške delavnice.

Med potekom večera vznemirjenje vse bolj spodriva občutek, da se je čarovnija, za katero sem dobra dva meseca in osem srečanj prej upal, da se bo zgodila, tudi res zgodila. Tu nisem več sam, tu smo skupaj in predstavljamo delo, ki smo ga opravili na delavnici.

Del tega dela si lahko bralka in bralec prebereta v pričujočem zborniku. Toda to ne pomeni, da so vse pesmi, zbrane v zborniku, nastale na delavnici ali v času poteka delavnice. Nekatere so starejšega, druge novejšega datuma. Vendar to ni pomembno, in to ne le zato, ker naj bi bila poezija brezčasna. Pomembno ni zato, ker delavnica nikoli ni bila mišljena kot prostor, kjer naj bi se izdelovalo pesmi, ampak kot prostor srečevanja, izmenjave izkušenj, pozornega branja in poslušanja. Torej kot prostor, v katerem naj bi skupaj ustvarili pogoje za pesniško snovanje in mišljenje o pesništvu.

Tudi zato se pesnice in pesniki na teh straneh predstavljajo sami, z *lastnoročno* napisanimi biografijami, medtem ko je bilo moje uredniško delo omejeno na to, da sem iz poslanih tekstov odbral tiste, za katere menim, da v kar največji meri udejanjajo njihove individualne pesniške govorice. Sem imel pri izbiri srečno roko?

Spet dvomim in spet sem negotov. Toda z leti sem se naučil, da je negotovost del pesniškega po-klica. Poezija namreč ni tu zato, da bi

nam vlivala gotovost, ampak je tu zato, da nam svet in nas same prikaže v drugi, drugačni luči in nas s tem potisne iz znanega v neznano. Kajti nismo le mi tisti, ki pišemo in beremo pesmi, ampak tudi pesmi pišejo in berejo nas.

Peter Semolič

Lavrica, 14. december 2016

ANDREJA B. ČERIN

Andreja B. Čerin, rojena 1973, poezijo piše šele nekaj let, čeprav se z njo spogleduje že od nekdanj. Všeč ji je, ker govori v simbolnem jeziku duše, nezavednega in arhetipskega. Pisanje ji pomeni stik z nedoumljivimi notranjimi svetovi, hkrati pa predstavlja način, da ugleda svetlobo v sebi, v drugih in v življenju na splošno. V drugem delu svojega življenja je raziskovalka, ki se ukvarja s preteklostjo, življenjskimi zgodbami in poučevanjem zgodovine. Oba svetova, včasih precej nezdružljiva, skuša ustvarjalno povezati v nekaj smiselnega, pa čeprav povsem samosvojega. Pesmi, krajše članke in zgodbe že nekaj let objavlja na svojem blogu *morjevmeni.blogspot.si*.

Prehod

Beli kamni pod mojimi nogami,
modrina kipi v mojo dušo,
da se razpre kot cvet
in se nekje na obzorju neopazno
prelije v obilje jesenskega gozda.

Misli posedajo na obronkih travnikov,
pohajkujejo po ljubljennem polju,
dokler se ne zataknejo v hiše na hribu,
tam, v tisti rumeni,
tam sem bila nekoč doma.

Kot avtomobili v daljavi, neslišno,
druga za drugo izginjajo neutrudne misli.
Sipine notranjega časa se skoraj ustavijo.
Je konec začetek ali začetek konec?
Opazim, da ura na zvoniku nima kazalcev.

Nevihta

Sedim v prazni sobi, vključim računalnik.
Skozi edino nezagrnjeno okno sije košček neba.
Spomnim se lanskega oktobra, kako sva skupaj grizli
ljubljske ulice in za nekaj minut izboljšali najin čas.

Odtipkam geslo v računalnik. Kibo, gora v Afriki.
Napisati moram priprave, načrtovati dejavnosti,
poiskati lanske papirje in še kaj.
Zamišljam si, kako bi bilo, če bi to lahko naredili skupaj.

Zaslišim govorjenje s hodnika. Nekdo nekaj prenaša.
Zakaj smrt najprej vzame najboljše in kako,
da nevihta pride tako hitro?
Zaprem program, za danes bo dosti. Na zaslonu zagledam planike.
Redke, dragocene, rastejo tam gori, visoko, blizu neba.
Kjer si zdaj tudi ti.

Rdeči čeveljci

Še vedno jih sanja. Gladki kot svila in rdeči, kot so bila njena lica, ko si jih je prvič nadela.

»Adijo, spodobnost,« je zašepetala tistega dne.

Je bila to radost, ki jo je klicala po imenu?

Čeveljci so rdeče žareli in žarela je ona.

Čudna lakota jo je gnala v vedno isti ples,

brez konca, brez konca, brez konca.

Na rdečih čeveljcih se kri komaj opazi.

Rdeče so gorela njena stopala, ko se je zmuznila

skozi edino špranjo svetlobe in odšla

iz svojega pretihotapljenega življenja.

Zastrupljeni rdeči čeveljci, prepovedani

in ljubljeni, še vedno vabljivo žarijo.

Ona pa pogled odvrne stran.

Shouldswille

Noč.

Tiho je, otroci spijo.

Enakomerno dihaš.

Tvoji obrisi v soju elektronske ure.

3.58

Torek je.

Negibno razmišljam

o dnevu pred mano.

Otroke bo treba odpeljati v šolo,

kaj bo za zajtrk,

ali je rutica oprana,

ne pozabiti na malico,

a bom telovadila prej ali potem,

limonin sok z ingverjem,

cimet,

lep dan bo,

sprehod?

Dolgo že nisem bila ...

5.19

Bolečina.

Obrnem se.

Kolk.

Naročiti se moram pri ortopedu,

3. četrtek v mesecu.

Pa iskati tisto za taščo.

Nujno.

Popoldne je seminar.

Spet bom pozno doma.

Bi šla vseeno na sprehod?

6.22

Dan je že, skoraj.

Srebrno se svetlika na oknu.

Vdihnem.
Pijem svetlobo,
kradem jo, počasi,
po kapljicah,
da bi ostala v meni
ves dan.

Obujem superge.
Vlak za Shouldsville je danes odpeljal.
Ni me na njem.

Vrelec

Včasih ga začutim ...
kot mehko svetlobo,
rumeno toploto ...
Privre na dan,
a nato spet ponikne.

So dnevi, ko ni sledu o njem.
Nato se spet drobno pojavi.

Poiskala ga bom,
ta izvir,
ki vre nekje v meni.

Pogledala bom, kaj ga ovira,
da bi postal potok ali celo reka.

Korak za korakom
bom odstranila vse naplavine,
ki jih je nanj prineslo življenje.

Nato bom zanj zgradila novo strugo –
da se bo lahko razlil iz globočin
in postal, kar mu je lastno –
sinja reka,
ki prinaša obilje.

SARA FABJAN

Sara Fabjan (1992) prebiva v Grosuplju. Končala je dodiplomski študij psihologije na Univerzi v Ljubljani in trenutno obiskuje magistrski študij kognitivne znanosti. Večinoma piše poezijo in jo sporadično tudi objavlja v literarnih revijah ter na spletnih straneh literarnih revij. Sodelovala je pri projektu *Rokerji pojejo pesnike*, v katerem je njeno pesem *Janez Novak* uglasbila skupina *Toxine*. Od leta 2014 je del uredništva literarne revije *Novi zvon*, ki jo je avgusta 2016 tudi uradno prevzela kot glavna in odgovorna urednica.

Razporejanje časa

Trudim se ujeti pravo linijo med znanci
in tistimi, ki imajo potencial postati prijatelji.

Spim.

Vstanem.

Se usedem in plačam položnice.

Pogovarjam se s potencialnimi prijatelji.

Kupujem.

Zatrem še zadnje želje, da želim delati z ljudmi.

Pustim sanje dojenčkom.

Pustim sanje pesnikom.

Pozabim smisel na robu in dopustim, da vsako jutro pade čez.

vakuum

nikogar ni v stanovanju
le jaz in ona spi
nikogar ki bi potrdil da se je vse to res zgodilo
vstopila sem v sobo najprej z levo nogo in se popraskala po lasišču
nisem odvrnila pogleda od načina njenega sanjanja

med nama: razumevanje
nisem človek ki bi ga načrtno spoznal
sem nekaj kar po naključju prodre v tvoje telo
kot vsakdan
in čaka
kot pijavka
kot HIV
dokler se ne navadiš na njegovo prisotnost

ne dvigaj rolet
saj bo kmalu spet tema
še nobena žival ni prišla iz kletke enaka
kdo rabi roke če imaš lahko pištole
potem sva sedeli tam razgaljeni
nisva se več pogovarjali
pustite jo saj ne ve da ne sme lajati na pse
med nama:
kruto
sistematično
razumevanje

Streznitev

Par let prej kot si si mislil
se sprijazniš z jutranjo kolono
tisto ki vozi konstantno 70 km/h
z nenadnimi zaviranjem pospeševanju
za tovornjakom brez pogleda
več ne potrebuješ
lahko bi si s pomočjo alinej izpisal vse možnosti
pomečkal list in ga vrgel stran vsak dan znova
ampak se usedeš na klop
in ližeš sladoled.

Nato se sprijazniš s sodelavci
z imeni Majda Marjanca in Jože
ki po ših tu pečejo piškote
in govorijo o svojih vnukih.

Na vratih poslovalnice je napisanih
10 pravil za srečnejše življenje
urnik brez počitnic in rojstni dnevi.
Spet strmiš v dve objemajoči se ženski
v trgovini nasproti izbrali sta svoj prvi
porcelanast krožnik ki ga moraš pomivati ročno
ne preostane ti drugega kot:

crkniti na tej zemlji po kateri hodiš s crocsi
in se voziš z volkswagen sharanom.

Na koncu te niti tip ki drka na odru
ne more več šokirat tako kot višina tvoje urne postavke.
Prižge se televizor.

Trilogija žalosti

Žalost, prvič

Danes zapiši z malo začetnico
in pusti eno okno zagrnjeno.

Drugega odpri, da zamenjaš zrak,
ki je bil predihan, uporabljen.

Ta hiša bi lepo gorela,
ko se enkrat poravnaš z obzorjem,
je vse videti mirno.

Žalost, drugič

Znoj se nabira nad obrvjo.

Na vsake 5 minut ga je toliko,
da ga moram obrisati z vrhnjim delom dlani.

Poteg je hiter in nenaden.

Včasih me preseneti.

Na mobitelu utripa modra lučka.

Nekdo je mislil name pred 15 minutami.

Tako lahko se je izgubiti.

Žalost, tretjič

Na primer: razlog za življenje je tudi odličen razlog za smrt.
Živimo iz navade, in tedaj se zavem, da sem prešla v poezijo.

Prideš, razrešiš, naročiš kavo, strmiš v dve objemajoči se ženski
zunaj na pločniku, ne loči vas niti okno, onidve se še zmeraj objemata
in ti
ne poslušáš tistega nasproti, ki sedi tam, pripravljen za uporabo.
Vedno se vrneš k ženskama in
popolnoma nepomembno je, kaj rečeš ob koncu dneva.

Manifest s pomanjkljivostmi

Nič ni narobe s tabo

V bistvu si popolnoma sprejemljiv Še več Mogoče bi mi bil lahko celo všeč V določenem časovnem obdobju Z latenco par mesecev gor ali dol Celó lahko si predstavljám da bi te pripeljala domov (In tega si res nikoli ne morem predstavljati) Jedel bi kosilo Bilo bi ti všeč Meni bi bilo še bolj všeč ker bi se razumel z mojo družino Še bolj kot se razumem jaz Pa je moja in jih najbrž imam rada Saj veš Nisem človek za take zadeve Ti si človek za take zadeve Zato menim da bi definitivno dvignil mojo povprečno raven zadovoljstva z življenjem za kako standardno deviacijo ali dve ali veliko ali ogromno Očitno je jaz ne znam ampak to ni več pomembno Ne vem če sem sprejemljiva dovolj da bi se po par letih preselila skupaj v stanovanje Táko lépo sončno okrašeno barvno tóplo prijetno z razgledom Ampak ne preveč veliko ker najini plači lahko preživita samo trimestne cifre Rekel bi za vedno Jaz ne verjamem v neskončnost Ko bi verjela vsaj v skupno stanovanje Ampak ne morem ne znam

To je dólgo To je tako dólgo

Nič ni narobe s tabo Ti bom ponavljala

BARBARA GALE

Barbara Gale se je rodila leta 1982 v Ljubljani. Svoje pesmi je objavljala v reviji *Mentor*, *Liter jezika*, *Novi zvon*, *Locutio*, v zborniku *Noč rokopisnega dialoga*, *Trubarjeva hiša literature*, *Pesem.si*, *Ventilator besed*, leta 2015 prišla v ožji izbor za natečaj *Mentorjev feferon* ter se udeležila literarne šole v Veliki Polani, osvojila nagrado na literarnem natečaju *Ko potrnost ustavi svet ...* Ukvarja se tudi z ilustracijami za otroke ter abstraktnim slikarstvom.

Angel

Obrasli so se vrtovi,
čez noč koprena mrtvečevih oči
in nekoč prazna votlina odmrlih fosilov.

Potegnila se je moja roka,
docela ožgana od kopriv.
Se dotaknila drobnega obraza.
Smehljaj ne zbledi.
Kar traja in se postavlja na rožnatih stenah.
Tam težki površniki kot svilnati modeli
se zibajo in zazibljejo tebe v nevidni svet.
V sebi gostiš zlati otok, kateri obali je naklonjen, ne več.

Neviden sem ob tebi, pa vendar sem vedno tu.
Tudi takrat, ko se listje obrača
in zavrača bližnji dotik zemlje.
Takrat, ko nebo zadržuje dež, le tokrat.

Me ne boš slišal spregovoriti?

Moje želje – le dolge besede,
daljše od zlatolaskinih las.
Tvoje besede – nikdar namenjene meni.
Ponujaš jih, a odrivaš mene stran.
In končno jih odvržeš, kakor zasušen kos kruha predme.
Sem izurjeni berač s prešitimi žepi.
Odhodi.
Ti so moj prag.
In jaz rad razpiram krila.

Kamen

Ljubkuje me voda, ljubkujejo me ribe.

Višina mi je neznanka, srečen sem med školjkami, med polži.

Izgubljam se med rečnimi kamni, večjimi od mene, a nisem izgubljen.

Tu je moja pot.

Kaplje dežja izginjajo na meni, določajo mojo zunanost.

To mi je ljubo.

Poljube dobivam od malih ribic, objeme od morskih konjičkov.

In valovi me odrivajo, spodrivajo, valijo navzdol, po brzici, po poti.

Sonce določa mojo obliko.

Ovalen sem kot jajce.

Okrogel kot zemlja, večer kot zemlja.

Nič me ne uniči.

Dušim se v blatu, vdihavam ogljikov monoksid.

Utopljen sem, pa živim.

Orhideja

Na sebi nosiš tanke
žuželkine nožice.
Čista disharmonija barv
se lomi v loku.
Korenine poganjaš.
Občasno utoneš,
v mlačni vodi steklene epruvete.
Ničesar ne potrebuješ.
Nikoli ne zahtevaš.
Samo ležiš.
Privabljaš poglede
in dotike mimoidočih.
Neznanci so to.
Tuji obrazi.
Vsi so ti tuji.

Na tebi se mlečno bela
razliva v roza.
Ta roza je mali otrok.
Vendar najglasnejši
med tvojimi atributi.
Tvoja rumena sredina
objema žuželkine nožice.
Počasi, počasi bledijo.
Postajajo rjave.
Potrpežljivo.
Samo ležiš.
Nimaš vonja.
Ne puščaš sledov.
Lepotica.
Si lutka v izložbi.
Tvoje telo je stekleno.

Otrok

Nisem prezahteven.

Pravzaprav najraje sedim na veliki rumeni žogi
ter padam počasi.

Na njeno mehko površno obdelano oblogo.

Včasih zajočem.

Vendar moj jok ne traja dolgo.

Skrbno pazijo name.

Me skorajda ne izpustijo izpred oči.

Ljubijo me.

Seveda me ljubijo.

Poklanjajo mi igrače.

Take, ki govorijo, se smeji.

Vse, samo za moj nasmeh.

Najljubša jim je modra barva.

Posnetek visokega vala, ki tako naravno in gladko
boža rjavi pesek ob obali.

Ta isti pesek, ki spolzi skozi moje prste v trenutku.

Trudili so se.

Da bi vzljubil hladne valove.

Meni so se zdeli okrutni.

Zato sem zrl v galebe in trepetal skupaj z njimi,
ko so se vzpenjali višje in višje nad valove.

Veste jaz nisem navaden otrok.

Ne znam se obnašati ob tolikih igračah.

Pred obraz mi molijo njihove plastične ude
in z žagovino zapolnjene praznine.

Mirno čakam z zaprtimi očmi ter se bliskovito spremenim
v rožnato kurkumo.

Na svojem tankem stebelu zadovoljno opazujem potek
ter pazljivo spremljam vsakršen šum v moji prisotnosti.

Ptič

Jaz.

Sem potujoč oblak.

Črn ptič na skalni steni.

Lesk v očeh

se odbija od ledene površine jezera.

Peruti delajo sence pod zmrzaljo.

Pa kljun, ki bije

luknjo v svetlo kocko.

Jaz.

Mirno sprejemem ta hladni dan.

Opazujem izdih,

ki se vpija v ostali zrak.

Lahen dež

moči moje peruti.

A jaz pohlepno odpiram kljun

in se nastavljam kapljam.

Prestopam se in

nestrpno krilim.

Skrčim telo in potegnem glavo vase.

Oddaljeni glasovi

so kakor šepet zaljubljene ptice.

Ne opazim, da tonem v spanec.

MAJDA KOČAR

Majda Kočar se je rodila v Ljubljani, kjer tudi živi. Najbolj jo osrečujejo odnosi. Je mama, prijateljica, hčerka, sestra, učiteljica. Od hobijev, slikarstva, glasbe in pesnjenja, ji je prav poezija najljubša, je njen odnos s samo seboj, ki pogloblja vse druge odnose.

Sijaj brez telesa

V črni škatlici noči te iščem,
kaj pa vem, zakaj.

Česar se lahko dotaknem,
vse, kar okušam,
vse, kar poljubljam in objamem,
v vsem mi zrasteš,
se z zelenimi prsti nevidno zapišeš.
Tudi če te ne posejem.
Tudi če te ne pogrešam.
Tudi če te ne požanjam.
Tudi če te ne vidim in ne slišim,
mi zreš v oči,
molčeča spogledljivka
barvitih razkošij,
sijaj brez telesa.

Z rdečimi bucikami te pripenjam
na svojo goloto,
da kapljaš po meni.

Da me dihaš, povsem svojo.
Iz same sebe tvojo.

Dihanje

S pajčevino
te zapisujem.

Moja vrnjena
pesem,
na klopci
mi kažeš ozvezdja
svojih dlani.

Nobena beseda
se ne ponovi,
nobeno sonce
ne ugasne.

Visoko drevo,
sklonjeno v nebo.

Med zeleno tišino
te dolgo,
dolgo diham.

Praznovanje

Odpremo nekaj čisto navadnih besed,
le za nas tri.
Kot dobro vino.

Pogovarjamo
se počasi,
v barvnih odtenkih
vode,
razredčenost
se raztaplja
v prozornost svetlobe.

Gnetemo testo večera
v biti skupaj.

Andreja sprašuje,
ali naj gre s tabo.
Lepo bi bilo, ji praviš.

Z lučmi mesta
se poigravajo zvezde.
Stečeš po kapo,
ki jo je pozabila,
pšenico pustiš razsuto sredi teme.

V žepih
zimskih plaščev
potresavamo smeh.

Nekdo te pozdravlja

Nekdo te pozdravlja.

Iz Šoštanja.

Učil si ga kitaro.

Milijon oči te gleda.

Hočeš slišati zgodbe sončnih zahodov,
bosih plesov?

Nekdo te pozdravlja.

Sprašuje, če se ga po dvajsetih letih še spominjaš.

Čutiš občutljivost vesolja,

ki prigovarja?

Milijon oči te gleda.

Srž spreminjanja.

Najdeni delček veka,

ki se srka sam vase.

Nekdo te pozdravlja.

Še vedno si

naslonjen na oči kitare,

ki se sprehajajo

po rdečem nebu Cádiz.

Brez odgovora

ne sprašuj

vesolje ni eno

ne sprašuj
kako bi bil lahko toplejši
od mleka ki teče skoz mlečno cesto

ko padaš ko te boli

ko ne veš

ko preskakuješ

zavetje dlani
bližino zvezde
globoko zlato usedlino večnosti
srečanje s svojimi očmi
tako globokimi
milijone in milijone potovanj
ptic rib snežink listov valov
milijone utrinkov lastnega srca
sladko dvojnost odprtega zapestja
žarjenje življenja
ritem kamna

ki je mogoče le senca luči

ki je bila

del tebe

še preden
si bil

brez odgovora ...

JANA KOLARIČ

Jana Kolarič (rojena 1954 v Mariboru) je pesnica, pisateljica in prevajalka. Kot režiserka po poklicu je napisala veliko dramskih tekstov tako za gledališče kot za radio. Bila je urednica dramske zbirke za šolske odre *Primadona*, h kateri je poleg »režijskih knjig« prispevala tudi naslove: *Erazem in potepuh*, *Ostržek in roparja*, *Ostržkove morske pustolovščine*, *Martin Krpan*. Njene igre so uprizorili številni amaterski odri v Sloveniji in zamejstvu, Salon Expon pa tudi Drama SNG Ljubljana. Knjižne objave: romani *Izpred kongresa* (2006), *Draga Alina, draga Brina* (2008), *Zima z ognjenim šalom* (2012) – zadnja dva v soavtorstvu, in zbirka kratkih zgodb *Lutke iz Ljubimora* (2009). Poezija za otroke: *Ugibanke male, oblečene v šale*, *Dobro jutro, lutke*, *Brodolom v otroški sobi*, *Koga se strah boji* (v soavtorstvu), *Muc Pep reši hišo*, *Transverzala skozi leto*. Zelo brane so njene prevedene knjige *Kuštravi Slave z mlekarske pristave*, *Medo je bolan* in *Vesoljci v gatah*. Leta 2008 je bila njena kratka zgodba *Barva marsovskih hlač* izbrana za predstavnico Slovenije v svetovni antologiji IBBY-ja. Zmagala je na natečaju za ljubezensko pesem *Rojanski Krpan* iz Trsta 2009 in na *Pesniškem vrtiljaku Maribor 2009*, dveh radijskih natečajih (za radijsko igro in za pravljico *Lahko noč, otroci*), na *Mentorjevem feferonu* za protestno pesem (2012) – *Balado o strugarju* je uglasbil Matej Krajnc. Leta 2013 je s kratko zgodbo *Teta Medeja* zmagala na prvem *Literary Death Match* v Ljubljani. Redno sodeluje na *Proznih mnogobojjih*. V zadnjih letih se najbolj posveča prav protestni poeziji, objavlja jo na portalu *pesem.si* in na svojem FB-profilu ter z njo nastopa v živo – seveda na protestih.

Pred lovom, sonet – dramatični monolog

Na lov nas kliče rog. »Še sanjaš, Piter?«
priganja v šali družčina me zbrana.
Priprave vse so stekle že zarana,
prigrizek v torbi imam in piva liter.

Pobožam psa, ki zvest mi je in hiter.
Krajina vsa je v led in sneg vkovana.
Zvečer na mizi bo iz plena hrana
in čas sladil bo zvok iz lutnje, citer.

Tu, glej, se bliža glavni že arbiter,
brkati vodja v noši Katalonca.
Napotke da, med nami red vzpostavi.

Jelena ruk zasliši se v daljavi.
Prameni prvi jutranjega sonca.
Divjad brezskrbno skače po planjavi,

priboljške išče po zamrzli travi,
ne sluti smrti, skorajšnjega konca ...

Egejska Guernica

Gostija bomb. Politikov porazi.
Izstradana so ljudstva al' pobita,
neznan tu pojem je »življenj zaščita«,
brezupen strah se po obrazih plazi ...

Življenje v žepu, v kovčku vse imetje.
In čoln je kot orehova lupina.
Kje trdna tla, kje nova domovina,
kjer zleknil bi v brezskrbno se zavetje?

Igrá mar godba in zvoné zvonovi,
ko tonemo potomci Titanika?!
Ko temni nas zagrnejo valovi,

kdo jokal bo nad našimi grobovi
v podvodnih brezni in brez spomenika?
Komú motiv egejska bo Guerníca?

Dragi Viktor (govori Miro Cmerar), kurje-repati sonet z masko

Zelo sem, dragi Viktor, ti hvaležen.
Težko sicer zavračal bi to tolpo,
ves čas ne da zanašat' se na Kolpo!
Sledil sem ti, zdaj z žico sem omrežen!

Krivičnih kritik, vem, si bil deležen.
Kako sploh spomnil si se na žiletke? –
zamisli dobre so v polit'ki redke!
Ukrep je super, in moj cilj dosežen:

pozornost vleče, skrije druge kikse ...
Glede ograj študiram Asterixe,
hja, kaj pa naj, če ni še vaške straže ...

A tisk naš zlobni ves moj trud umaže!
Res cenim trdne dedce tvoje baže
(veliko bolj kot razne »vikilikse«),

tvoj svetli zgled iz godlje pot mi kaže.

Tulipani pod snegom, sonet (z masko)

Na širni smo planjavi strumno stali.
Bili vloženi v iz prsti smo jasli,
nato več mesecev smo vztrajno rasli,
je sonček grel, vetrovi nas zibali.

Smo vedeli, da smo otroci sreče!
Dom – polje s tisočerimi obrazi.
Edini strah: končati v kakšni vazi,
brez družbe bratov, tople in žareče.

Kup krasnih fotk! Atrakcija smo kurja!
Potem – kar z jasnega – pa dan neurja
udaril nas je, ne le mimobežno.

Že vsi pokriti smo z odejo snežno.
Smrt? – Tih »Pokonci!« kliče iz daljave ...
In dvignili skoz beli zid smo glave!

Potovanje

Ne poznate mojega imena.

Spremljevalka in opazovalka sem. To naj zadostuje.

Bila sem zraven. Takrat, leta 1492, ko je v pristanišču vse vrvelo
od dela.

Spremljala sem vsak njihov gib. Roke težakov so dvigale težke zaboje
in jih nalagale na ladje.

Kapitan je nabiral mornarje za posadko.

Priprave so bile dolge in naporene.

Spraševala sem se, kaj je tisto, kar jih vleče.

Zakaj v neznano, tja – na rob sveta?

Bila sem skupaj z njimi, ko so ladijski kljuni zajahali valove.

Bila sem družabnica in pomočnica.

Neskončne tedne smo bivali skupaj na krovu, strmeli
v zvezdnato nebo,

se borili z morjem, z vetrom in sami s seboj.

Čas je valovil.

Nekega dne smo pristali.

Pljuskanje plitve vode na obali. Kričanje ptičev.

Brž ko so začutili trdna tla pod seboj, so zakurili ogenj.

Razvili svojo zastavo.

Dali svoj pečat Novemu svetu.

Nato so začeli raziskovati, primerjati ...

Vse je bilo tako drugače in vendarle enako.

Ptiči so imeli veliko bolj pisano perje, tako kot ljudje – Indijanci,
ki so se krasili z njim.

Enakomerni valovi. Valovi. Valovi. Valovi.

Pred njimi je bil svet, ki ga je bilo treba osvojiti.

Ne poznate mojega imena.
Opazovalka in pomočnica sem.
Slišite ta zvok jeklenih ptičev?
Preskočili smo stoletja. Država se spet zapleta v spopade.
Motorizirana vojna.
Jaz sem tu, da jim dajem ritem. A včasih me je strah ...

Tudi sama se včasih zalotim pri enakomernih, živce
parajočih udarcih.

Tok, tok, tok ... kot s kladivom po kovini.

To so vendar otroci.

Pa ne pri igri. Otroci morajo delati v »potilnicah«,
suženjskih delavnicah, kjer

nastajajo novi proizvodi. Za novo požrešno družbo.

Robotizacija.

Človek – robot.

Novi svet doživlja svoj razcvet.

V daljavi je slišati rafale strojnic.

Pozabila sem, kako mi je ime. Ne vem več, ali sem glasba ali vojna.

IVANKA KOSTANTINO

Ivanka Kostantino se je rodila leta 1952 v Ozeljanu. Pisati je začela po upokojitvi, ko je bilo naenkrat dovolj časa. Najraje se izraža v japonskih formah. Njeni haikuji so prevedeni v pet jezikov. Piše tudi kratke zgodbe in pesmi. Če ji je razpisana tema vseč, sodeluje na literarnih natečajih. Objavlja v revijah, zbornikih in antologijah doma in v tujini.

Glava v oblakih

Sivina traja in traja.

Na cvetovih pelargonij pušča pridih otožnosti.
Brezvoljno brskam po rižoti. Odtavam v osemdeseta,
na Murter, kjer sva v marini z Ano kupovali
kornete, jih lizali, se hihitali,
z očmi požirali fanta na ribiški barki.

Splaknem posodo in jo zložim v pomivalni stroj.
Zaženem ekoprogram. Roke obrišem v
predpasnik in stopim do vhodnih vrat.
Z gredice me opozarja solata, naj jo presadim
še danes. Potem zazvoni telefon, tašča na drugi strani
je jasna, hoče, da pridem na obisk. Vreča, prenatrpana
od moje čistilne vneme, želi v vaški smetnjak.
Kakšen dooolgčas.

Srkam kavo. Berem Murakamijev Molk.
Kako resnično. Sprenevedanja in
spretno izrečene laži postajajo svetinje.
Dvignem glavo. Odsotno se zazrem v nebo.
Svetloba pronica skozi oblake. Nekaj ur pred solsticijem
obljublja poletje, tisto pravo, vroče poletje.

Klavir že stotič preigrava lestvico
in na sosedovi njivi ropota traktor.
Bog ve, če On pride na kresovanje.
Bo tudi tokrat pravljíčnost zdrselo mimo?
Odprem pomivalca, spogledujem se
s svojo podobo v odblesku porcelana.

Tam

Detonacije zamenja zavijanje siren.

Dim se meša
s prašno meglico.

Reševalci dvigajo ranjenca. Na cesti ostaja mlaka krvi.
Nedaleč stran leži truplo z odtrganimi udi. Od nekod
priteče TV-snemalec. Sledi mu poročevalka.

Potem krik.

Mlada ženska sredi ruševin.

Ramena trzajo. Temni lasje se lepijo na lica.

Na Rtu

Nihče ne ve, kako kratek
je bil tvoj izdih.
Pol stoletja ni razjasnilo
niti izbrisalo tiste noči.

***

Hiša se pretvarja, da je sama. V prepih ujeta
zavesa plapola na zunanjo stran. Zdi se, da nekomu
maha v slovo. Valovi se bučno zaletavajo v rt, kot bi
hoteli izlizati jezik kopna, ki sili v Atlantik.
Jata galebov, neverjetno podobnih Hitchcockovim
Ptičem, se zgrinja proti obali. Na obloženi mizi ugašajo
sveče in buldog bije boj s pobesnelo ptico. Drugo ščene
se dviga na zadnje tace in prosi za sladki grižljaj.

*Našli so jo na pragu, tetko samotarko.
Sedim pri mizi in odsotno zrem v daljavo.
Ethel izvablja jok iz violine. Rose sledi ritmu, med
šopi olesenelih trav lovi plesni korak.
Baje je z Matildo metala karte in še pred jutrom
morala priznati svoj poraz.*

*Sem le jaz slišala Noč? Ječanje lesa, cviljenje tečajev, korake,
ki so se oddaljevali in izginili za zaloputnjena vrata.
Le jaz, ki sem brskala po podstrešju in prebiralala kroniko
na porumenelih straneh časopisov.*

Privid stare gospe je vse bolj prosojen, ko se spoji
z oblakom, postaneta okrasto-siv svod.

Iz abstraktnega mozaika senc in zverženih glasov
vstaja zla slutnja nepovedanega.

Rakovica se pod ostrim kljunom spreminja
v prazno lupino.

Po sliki The Cape Andree Kowch

Špageti zanj

Stopiš v špajzo,
iz zamrzovalne omare
vzameš vrečko lisičk.

Nekega dne,
z dreves je kapljalo žareče listje,
se je vrnil s polno košaro.

Sesekljaš rezino pršuta. Čebulo?
Nekaj časa oklevaš. Ne, raje ne.
Odločiš se za šalotko, manjša je
in bolj svojstvenega okusa.

Na vročem olju,
v kozici z marmorno prevleko,
pražiš.

Stečeš ven. Veter te prepaha.
Lije, kot bi se utrgal oblak.
V vrtu nabereš nekaj zelišč.

Olupiš strok česna,
opereš peteršilj. Sekljaš.
Skupaj z gobami daš v posodo.

Mešaš. Še malo popra, jušno osnovo,
nekaj žlic paradižnikove mezge.
Pripravila si jo lansko poletje.

Pokusiš.

Skuhaš pašto,
jo odcediš in preliješ z omako,
izboljšano s smetano in ščepcem soli.

Postrežeš.

On ne more prehvaliti svojih lisičk.

Ti, inkarnacija zajca,
se lotiš sklede solate.

Radič
v ustih pušča
grenak okus.

Sinergija

Lovci se spuščajo po strmini.
Sledi jim krdelo psov. Glave
potiskajo k tlom. Ovohavajo.

Neverjetna je podobnost
med hrti in drevesi,
ki z golimi vejami
segajo daleč v nebo.

KRISTIAN KOŽELJ

Kristian Koželj se je rodil leta 1984 v Celju, kjer tudi živi in ustvarja. Deluje kot gledališki pedagog, igralec, v zadnjem času pa se aktivno ukvarja s slam poezijo. Svoje pesmi, kratke zgodbe in eseje je objavil v literarnem zborniku *Rp Lirikon 21* in literarnih revijah ter spletnih portalih *Poiesis*, *LUD Literatura*, *Poetikon*, *Vpogled* in *Spirala* ter hrvaški reviji *Poezija*. Leta 2015 je sodeloval na mednarodnem festivalu *Lirikonfest* v Velenju, leta 2016 pa na festivalu *Stih u regiji* v Zagrebu. Leta 2013 je na literarnem natečaju Založništva tržaškega tiska za kratko zgodbo prejel prvo nagrado, leta 2016 pa je bila njegova pesem *Malica nekje čez poldne* izbrana za najboljšo protestno pesem leta. Tedaj je postal tudi državni podprvak v slam poeziji.

Oče

Vedno ko zlezeta preko
séde odpre rumen nahrbtnik
na skale zloži
slivovko meso
čaj kruh
svežo majico dve majici
star pipec
potem si vse delita
že osemnajst let
spodaj gamsi prožijo kamenje
veliko pripoveduje
čeprav bo kasneje ostala
le njegova molčeča podoba
še danes poznaš vse zgodbe

v nekih drugih sanjah
stojiš nad njegovim telesom
ubil si ga vsak mora svojega
tvoja usta so njegova usta
molčeča usta
tvoje oči njegove oči
tvoja kri njegova kri
pomešana z meliščem
se zлива v
drugačen preko
tvoj glas mrtev glas
ne moreš se ga spomniti
čeprav poznaš vse zgodbe

sam zlezeš preko
rumen nahrbtnik čemi spodaj
zadnje čase zaostaja

vedno bolj
to ti je jasno
tako pač mora biti
čas je
spodaj gamsi prožijo
kamenje
vse tiste zgodbe
napeta vrv
nekaj raztežajev nižje
pozabljeni glas
se dviga
grem!
za hip popustiš
dovoliš da izzveni
varujem!

Arhipelag

na zadnji poletni večer
se s svojo žensko vrneš
s koncerta na terasi pijeta
rdeče vino se ljubita
kar tam
sosede zapirajo okna
spuščajo rolete
zagrinjajo zavese
vnukom pojejo
preglasne uspavanke
potem zaspi na
vrtnem kavču iz ratana
ko tone šepeta
bodi moj otok
ko šepeta postajaš tišina
plaziš se med njene kodre
v njene pore
po gladkih tleh
podstrešne garsonjere
na police med njene albume
s krsta prvega obhajila
birme maturantskega izleta
med udrte tipke starega klavirja
s potrganimi strunami
otok je oče neodkrit
je mati raztrošena
je mango rosen in dišeč
je ožina do naslednjega otoka
vsa voda v njej vsaka kaplja
sekstilijon in pol molekul v njej
je sled terana
na njenih prsih

oblizneš ga
komaj zaznavno
se nasmehne
otok je topla mivka
dišeče rjuhe kuhinjska miza
kavč iz ratana
ko se privije k tebi in zašepeta
nekaj o prebujanju in
zajtrku v postelji
uspavanke
vedno
bolj
neslišne

Poletje

tvoj moški hodi
skozi mesto s pesmijo
v žepu ponošenih kavbojk
tega ne razumeš
vsi ki si jih ljubila
so imeli v hlačah
bankovce kovance
ovitke kinderjajčkov
ključe od avta
svojega ženinega
od trisobnega stanovanja
od hiše z vrtom bazenom
palčki tremi otroki
kondome
vonj ženskih parfumov
neznane številke
na računih nočnih barov
poljubi te
z roko sežeš noter
ovije se ti okrog prsta
mehka topla nenavadna
kot lovka morske zvezde
v nalivu jo izvleče
komaj zaznavno
otožneje te pogleda
razpre dlan
in jo položi
v tvojo

nekje umre drevo

Lapidis Lacrimae

Nekdo je premaknil kamen.
Prepričan si v to.
Leta že hodiš mimo njega
in ves čas je ležal tam.
Navadil si se nanj.
Še včeraj je bil na svojem
mestu ob poti. Nepremičen.
Danes napol štrli nad prepadom.
Gams? Popotnik?
Ga je vzela v roko,
z blazinico kazalca
nekaj časa gladila
njegovo kameno strelo
in ga odvrгла?
Ker je težek.
Enkrat se bo dokončno prevalil.
To si že videl.
Spodaj na poti bodo ljudje.
Oče in dva sinova.
Upiralo se ti bo zakričati.
Morda jih bo zgrešil.
Premaknil še en kamen.
In še enega. In še ...
Balvani bodo trgali borovce.
Ravnali vasi. Izmaličili struge rek.
Ali pa bo pristal spodaj
v jezeru. Sam.
Pogreznil se bo v mulj,
gledal gor in se spraševal,
zakaj se sonce lomi v barve,
zakaj je gora vsa zveržena in razlita
in zakaj ribe molčijo drugače kot ljudje.

Verjemi bil je slavec

zamolkla luč v kotu star
divan zaprašen nekoč v bordojskem tonu
vaza posušenih vrtnic
plašč sončnega kralja
pripadajoča perika in mušje brčice
čopič prepojen z mastiksom
ogledalo počeno desno spodaj
pet umazanih kosov vate
vlažilna krema z aloe vero
šminka bordojski odtenek porabljena
obrazna maska
zlizana od potu
zvočnik nad vrati
klic na oder

kakšen strup je zdravilar
pripravil zate danes?

ALENKA KVEDER

Po začetnih verzih, ki so nastali v najstniškem obdobju, je sledila dolga pavza. Po končanem študiju se je pričelo obdobje obiskovanja gora. Sčasoma so se iz enodnevnih obiskov visokogorja porodili trekingi, ki so se povezovali s spoznavanji drugih dežel, kultur, običajev. Po nekaj daljših tovrstnih potepanjih, ki so bila v osnovi namenjena goram in so bila v manjšem delu popotniško obarvana, je gorovje počasi izgubljalo višino in se je spremenilo le še v pohajkovanje in spoznavanje, hm, verjetno predvsem sebe. Pred dobrim desetletjem, ko sem začutila, da mi kot naravoslovki nekaj manjka, sem se odločila za podiplomski študij družboslovja. Tu so me našle besede, ki so se začele sramežljivo povezovati v neke druge nove pomene. Začela sem s haikuji pa tankami, počasi so nastajale tudi daljše pesmi, ki pa še vedno niso dolge. Leta 2012 sem bila finalistka *Pesniškega turnirja*, tega leta je izšla tudi moja prva pesniška zbirka *Lunini o(d)pilki*. V kaj se bo prelilo pisanje, ne vem, vem pa, da me že nekaj let ob pisalni mizi vztrajno čaka postavljeno slikarsko stojalo.

Čas je

I.

v nekem valu si videla
obraz je dobil barvo
prsti nekega moškega so
se oklenili razklenili in
omahnili čas ni bil
pravi so le ljudje kraji
obale so vsako
popoldne lezle pod
gladino so kodrali
vetrovi in v nekem
valu si videla obraz

II.

z južne fasade je odpadel
omet se ni skladal z barvo edinega
okna bi bilo treba
zamenjati navade ne gre
kar tako je pljunil
mimo
tebe je zeblo do
kosti so šklepetale
šklepetali so zobje
vsako noč je nekdo našel
stikalo s katerim
je ugašal svetlobo
v očeh že dolgo te
odbija od ograd
zvoka nikar
si zakričala si odmevala
med obzidji
je sonce padlo v
morje in tudi ta večer
so križali
nebo brez tebe

III.

vreščechi repi krožijo pod
tričetrtnsko luno je
zakril oblak ni luči
ni senc ni prahu obrisane
kamne si zložila v
ime je zazvenelo
tuje ko si ga
zašepetala prvič drugič
je bilo
bolje našla si
vrata se odpirajo
navzven cvileče
razumevanje ne pomeni
nič

IV.

drugače je škrtnilo pod
gričevjem ne nabrekajo
ustnice zmanjkalo je prostora
zate so rože lahko tudi brez
cvetov cvetovi so se usuli
listi ležijo po prazni
mizi manjkajo stoli in
krožniki in hrana je
rekel prinesi nalij in
pojdi tam pod goro so
škrjančki je trata je
mlinček na potoku in paglavci
v njem je modrost tesnoba
bolečina noče popustiti vrv
razrahljaj obesi perilo četudi
ni belo je bela
žena je bela smrt

VI.

včeraj te je ujela poletna
nevihta je pregnala vse brez
dežnikov in brez
balonov je zmanjkalo že na
začetku tukaj pravijo
drugače zadišijo razbeljene
ulice so te popeljale
v sanje nekega
moškega niso zanimali
borovci so senca v kateri
se da shajati je rekel
on ti si nemo prikimala nisi
povedala da je danes tisti
dan v letu ko je tvoja
kri morje

VIII.

rekel je da ni
mogoče bi prižgala
plamen je obliznil
nebo je naslednja
postaja dolgčas
kratek čas in nekaj
vmes je zapadel
sneg beline pa še
kar ni in tudi
to je rekel da
ni senc sonca
ki bi presušilo
meglo vse je
rekel

in se motil

X.

preseгло te je da nihče
drug ne sliši
tišine ne prebodeš z jezikom
s kostjo ostaja celota
bele kože diha
zvoka želje skrbi
napeljuje v neskončno
zanko kjer vzporednost
pade vase zase in še za
koga bo pogoltnilo
v odmev v srd
ja čas je

MARKO SKOK – MEZOPOTAMSKY

Marko Skok – Mezopotamsky (1971) je pesnik, prevajalec bosanskih, hrvaških in srbskih avtorjev ter igralec, garderober in inspicient v Šentjakobskem gledališču Ljubljana. Kot pesnik je prvič stopil v javnost leta 1999, potem pa se umaknil v molk vse do leta 2010. Od takrat redno objavlja v številnih literarnih revijah in zbornikih doma in v tujini. 2011 in 2015 je bil polfinalist *Pesniškega turnirja*, 2014 pa zmagovalec *Mentorjevega feferona*.

Je pobudnik in organizator literarnih večerov *Šentjakobsko je poezija*.

Ne zgibaj barčic, Ljubec!

Ne zgibaj barčic, Ljubec!

Elegije mrtvih oči
zagrinjajo gladino morja,

grabijo za nedosegljivim soncem
in vse bolj nedostopno obalo.

Brez prestanka bledijo mrtve duše
angelov in smrtnikov,

jekajo zapoznele misli iz razvalin
bolečemrtvih jezikov,

amputirane zgodbe neutišanega
razčlovečenja.

Čutiš, kako je prenasičen s soljo
in do obisti zamorjen sleherni val?

Cefraj papir v bele rože, v jate rož.
Ljubec, v beli so vse barve,

je mavrični most za Onkraj.
Utopi z njimi vso neizmerno žalost,

brez pomisleka zasuj še mene.
Enaki smo, živi in mrtvi, tu in tam ljudje.

Cefraj papir v bele rože, v jate rož.

Ne zgibaj barčic, Ljubec!

Ko bi ti najraje zadrnil verz okrog vratu

Na vsake kvatre prihrumi dan,
ko bi ti najraje zadrnil
verz okrog vratu.

Tistega, za katerega si imel
dve toni časa,
pa nisi nikoli zares potopil oči vanj.

Se ti zdi preveč vsakdanji,
preveč obrabljen in zlajnan?

Si misliš, da je ukraden,
da je podtaknjeno kukavičje jajce?

Meniš, da je tu le zaradi lepšega,
da je nebodigatreba?

Si presodil, da je nedokončan,
da se ga še ne smeš dotakniti?

Si odločil, da je za staro šaro,
da naj ga sam odpeljem na smetišče?

Naj si ga raje ovijem okrog lastnega vratu?!

Boš takrat vdahnil teh nekaj besed
in uzrl luč Najinosti?

Jutri bo baje deževalo na Provanso
(Arles, 1888)

Dan mi je spolzel med prsti, Margot,
kot nešteta prgišča pšeničnega zrnja
v ta pričakujoča, lačna žrela prsti.

Sam sem, nikogar več ni na polju,
da bi vpiljal neobičajno svetlobo trenutka,
ko se nekje v dalji, na robu ravnice,
sonce neslišno dotakne tal.

Brazdovje zapljuska modrikasto kot morje,
nebo pa se razpre v zelenkasto nežnost
in se okiti z rožnatimi oblaki,
videti je kot ogromna olistana,
cvetoča krošnja rajskega drevesa.

Najina grčava jablana letos ni zacvetela, Margot.

*Podvizaj se, kmalu te zagrne tema, mi zašepečeš
in me očitajoče okrciš:
Le zakaj se nisi prej dvignil iz postelje?!*

Ma chérie, saj veš, da je danes dan najine poroke,
rojstni dan najinega sina in sedem pomladi,
odkar vaju ni več.

Sleherni trenutek se pogrešanje večja
in sleherno vstajanje je muka do skrajnosti.

Samo še enkrat, še enkrat se obrnem,
za še eno dolžino njive skrajšam samega sebe,
samo še enkrat, da odvržem poslednje seme,

ker jutri bo baje deževalo na Provanso,
na Arles in celo na malo nizozemsko vas,
kjer sta izpila strihnin.

Bodo med kapljami tvoje in Theove solze, Margot?

Bodo med njimi tudi moje?

Jeux sans frontières

Ponavadi priletijo ponoči,
zameglijo si obraze,
ko vstopajo na prizorišče,

v knjigo prisotnosti
se podpišejo
z nečitljivimi psevdonimi,

glasove si zmaličijo
do nemogočih frekvenc
in potem se gredo

svoje igre
(s samo njim znanimi,
vedno znova spremenjenimi pravili).

Igre brez koordinat časa,
igre brez koordinat prostora,
igre brez meja.

Popolnoma nepomembno je,
kdo so:

hudodelci brez srca,
verneži brez duše,
telovadci brez uma,
popotniki brez cilja
ali pesniki brez poguma.

Ko izginejo
in jih ne zaznam več,
se vprašam:

Zakaj jih mora toliko umreti
v moji glavi?

Vsi verzi so pozabljeni

Iz prgišča večnosti

k

a

p

l

j

a

gromovita tišina.

Vsi verzi so pozabljeni.

Tudi tisti o le najinem
vzporednem vesolju.

Arheologi prihodnosti
naju ne bodo
niti zaslutili,

ko bodo
naleteli na s

l

e

d

i celuloznega prahu.

PETRA SKUŠEK

Petra Skušek se je rodila leta 1994 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Je študentka Medicinske fakultete v Ljubljani. Piše poezijo. Obiskovala je delavnice na temo poezije pri priznanih slovenskih pesnikih – pri Petru Semoliču, Maji Vidmar, Urošu Zupanu, Milanu Jesihu, Barbari Korun, Alji Adam in številnih drugih. Svoje pesmi je večkrat tudi javno predstavljala na Mladih rimah, v Literarni hiši Maribor, v Kavarni Union, Kultu 3000 in drugje.

Bi šla kdaj skupaj na kakšno kavo/pivo/čaj?

Skozi bukov obok vstopim v tišino, proč od mestnega hrupa,
kjer samo nevronske povezave glasno šumijo.

Igram se skrivalnice,
se v loku izogibam krajev, kjer bi te lahko srečala.

Ptiči se oglašajo nenavadno ostro,
podobno vtikanju niti skozi šivanko, ožemanju limone,
puščajo sledi na zemljevidu misli.

Vprašanje dopušča izgovore –
reče se: Žal sem zelo zaposlen, še bolje: Sem nezainteresiran.

S kaligrafskih vejic dreves
odpadajo listi v loku spiralne vijačnice,
tako se veriži moja zagledanost.

Vprašanja zahtevajo,
možgani so štirikrat težji od srca,
odgovori zahtevajo več,
srce je dvanajstkrat težje od mod.
Molk je zastonj.

Po deblu lezejo mravlje
druga za drugo kot
moj pogum
v čakanju trenutka,
ko ti bom pogledala v oči brez rdečice.

Starka

Pred hišo me pozdravi starka,
skoraj je ne bi opazila,
ker so se njene sončne pege
zlile s šekastim ometom.
Nasmehne se,
kot da bi pravkar odkrila
vso očarljivost življenja,
njena vlažna zrkla počasi mežikajo.
Na roki nosi prstan,
čeprav je dragulj že zdavnaj odpadel
in je zdaj le še kovinski okvir,
prazna postelja.
Pohitim mimo in se spomnim,
kako sta babica in dedek
premetala cele kupe zemlje,
sta želela premakniti svet?
Potem sta dolgo stala pred oknom
in strmela v prazno.

Treba bi bilo pogledati

treba bi bilo pogledati kje je daruvar

vzamem še en kos čokolade
čeprav bi rada samo kakav
in ne vsega tega sladkorja
odvijem folijo z ušes čokoladnega zajca
jih odgriznem
tako sem se odvadila
da me zapeče ko pogoltnem

ko sem bila še v vrtcu
sem imela zbirko tatujev od žvečilnih gumijev
vsi so jih občudovali
in vsem sem jih želela razdeliti
pa jih nisem preštela teh majhnih ročic
in potem celo noč nisem spala
ker nisem imela dovolj sličic
sebe sploh nisem štela
en dva tri premalo kaj zdaj
morda je bil april
ravno tako kot danes
eliotovsko krut

ura je že petnajst do osmih
zdrobim se v množico posameznikov
v železniškem podhodu
eno polovico so pobarvali
zeleno drugo rdeče

Sprehod

Odlomim suho bilko. Zaprasketa, ko jo pomanem med prsti.
Na klopci ob jezeru se stiska par srednjih let.
Ona miži in se nastavlja sončnim žarkom.
On čuva hčerko, ki meče v zrak kupe listja.

Želel sem si biti samo na jasnem, kaj je z nama, zavzdihneš.
Stegnem roko proti sinici na brogoviti.
Koraki škripajo po debelo nasutem pesku. Nekje daleč zacvili pes.
Opazujem zasanjano družinico, v tišini odidejo proti domu.
Sence so vedno daljše in nad gladino se spleta meglena pajčevina.

Čakajoč zaljubljenost

Sedim na robu pločnika, veter se mi smuka okrog gležnjev.
Dvigam roke, da bi ujela metulja v pokrajini večne zime,
rekel si, upam, da se še kaj vidimo, takrat pred petimi leti,
v množini, čeprav sva bila sama, rekel si, na koncu
ostanejo samo lepe stvari, in me pustil z Didijem in Gogójem.
Prste vtikam v giljotino iz strohnelega lesa, zdaj, pet let kasneje,
praskam luske rje z vijaka na ograji, zaklicala bi tvoje ime,
pa so se mi na jezik prilepile semenke regratove lučke,
zaklicala, da bi me opazil
med polsencami na asfaltu, ki se prerivajo med žvečilnimi gumiji.
Pomislim, kolikokrat so že zakrpali to cesto, in
zlijem tvojo odsotnost iz plastenke.

Odtenki

Košara s sadjem, fikus, okrogla miza s petimi stoli,

lončki s flomastri in barvicami.

Smaragdna, indigo, ultramarin,

koralna, marelična, slonovinasta

dajejo pomene trenutkom.

Peščena ura, blazine, vrč za kavo ...

Sedim na tleh in jem jagode,

luč že dolgo sveti s stropa,

vse = neskončno in gnoja ni.

VESNA ŠARE

Pesnica Vesna Šare je trikratna polfinalistka in finalistka *Pesniškega turnirja*, njene pesmi so v zbornikih doma (*V zavetju besede*) in v tujini, v spletni reviji *Locutio*, v revijah *Fontana*, *Vpogled*, *Spirala*, *Novi zvon* in *Vsesledje*, na spletnem portalu *pesem.si*. Opažene so na številnih natečajih. Predstavlja jih na različnih literarnih dogodkih (Obalne rime). Marca 2015 je pri založbi Amalietti izšla njena prva zbirka pesmi *Sedem kotov moje sobe*, januarja 2017 pa pri založbi Maus druga zbirka z naslovom *Skoraj človek*.

Nebo

I.

danes je govorila z njim
ki ji je prekrižal nebo
ni se bal
ne nje ne njenega neba
ne besed iz njenih ust
še za noč okoli nje
mu ni bilo mar

tudi ona mu bo prekrižala nebo
s črno
ali raje z rdečo
morda z barvo utopljenke
takoj ko najde pravo

*

dan ko je deževalo nazaj
je bil čisto navaden dan

nekdo je nabadal
svoj poslednji zvok
ne slišim
je rekel
in se razbil

polovica mesta
je iskala nočne omarice
v napačnih sobah
v posvojenih čevljih
in z nogo čez okvir

v njem je vojak
najprej obesil puško
potem sebe
kdo je morilec
je vprašal
in še naprej reševal
križanko

naredi človeka iz sebe
se je zadržala obleka
na lutki sredi založbe
in risala pesmi brez lukenj

vse je bilo kot običajno
le dež je vstajal iz zemlje
in padal v nebo

Nocoj smem pisati

nocoj cvetijo
moje pesmi
ne vem
kdaj bom spet
z besedo
razprl brst
kdaj bom poležaval
pod doječim previsom
in zalezujoč izvire
drl po pobočju

ker nocoj smem pisati
rečem
o zibel
in jo premikam v tebi
da bi omehčal
hladen stisk višav
zibel
zaženi pravljice
s krono
princesko
in golimi nogami v potoku
ker pravljice
veš
pravljice se končajo v pticah
v štirih nogah iste globeli
v tišini zlatolistega grma
ko zemlja lušči gozdove
in škržati najdejo dom
sredi vilinskih ramen

nocoj smem pisati
o očeh
z barvo pojemajočih oblakov
očeh
ki me razgrinjajo po gladkih valovih
da premagan vpijam tvoje ime
prebrano v kosteh
večnega pirata

pišem o dnevu
ki pada v skledo let
in ostaja enak
dan ko so zadržteli velikani
se umaknila ozvezdja
in pobesneli evnuhi
dan ko je labod postal raček
in zapel o mami
in vodi v njej
dan ko so trave poletele na mars
ga nasadile
in je vesolje zadišalo po šopku zvezd

to je bil dan
ko sem prvič sedel
ob tvojem zvezku
in te skoraj prijel za roko

nocoj smem pisati

Trepetanje

vse je trepetalo
trepetala je ptica
s perutni navzgor
trepetala je reka
z zavoji in barvo
trepetal je mir
s koraki in vesli
trepetal je čoln
z vodo na vodi
trepetali so ljudje
peš na deskah
kriče v tišini
sami še bolj sami
modri
rumeni
črni
na soncu skriti
trepetala je ograja
pod trepetajočim drevesom
trepetala sem jaz
čisto na dnu
so trepetali kamni
težki
težki
težki

Nebo pod očetom

na tla bom izvrgla
snovalce pragozda
človeka
stiskajo v sok

tatove peres
in novih besed
prežijo
z belih strani
tiščijo pod prste
potlačenih nog

skrivalce neba
zažigajo dan
da klecne
v tunele
praznih jeklenk
našpičenih dog

teptalce vrtov
sadijo čekane
in kamnolome
na grede morja
da se vrtijo
sušena lica otrok

zarasla jih bom
kot trava

globoko v gobec
zatlačila črve
njihovih rok
da bo nebo
pod očetom spet
sinji obok

Luna

tvoj obraz je moja ahilova peta
nikoli ne vem
koliko se ga smem dotakniti
da se bo obračal k meni
kot moja luna
zato ujamem vetrove
jih odnesem
na širna polja
in pustim tam
da ne razpihajo
tvojega odseva
na gladini mojih prstov

KARMEN VIDMAR

Karmen Vidmar se je rodila v Postojni in živi v Novi Gorici. Izdala je dve pesniški zbirki, prozno delo in pravljice. Bila je finalistka in polfinalistka pesniškega turnirja. Je članica KD Nit (Posočje, Benečija, Rezija), kjer sodeluje na raznih pesniških večerih. Pesmi objavlja v različnih zbornikih in revijah.

Staranje soseske

iz dneva v dan otroška žoga sameva
v zakotju tlakovcev se krči beton
nekje vmes je rasel peskovnik
ki je izgubljen za okni
zdaj vetrovi
ne preganjajo plesni zidov
le svetloba jih razpoteguje v podobe
nadstropja brez železnih vsadkov se nižajo
posušene rastline v cvetličnih lončkih
so iztisnile vsa cvetenja in so pozabljene
vse manj obrazov ostaja in ob prvem zehanju dneva
tudi ti čakaš da se odprejo vrata potem molčiš
in poslušáš le piskanje lokomotive
ki izginja kot slika s praznim ozadjem

Nikjer koščka ženske

kjer je bil dišeči kruh
se krči miza
v rokavu hodnika
pod zankami pogleda
iščeš pot teži imena
kljuka razgibava
nedotaknjen prostor
vrata se ne krčijo več
šila te pikajo
skozi tanka oblačila
zamaje te kot kegelj
na balinarski stezi
senco svoje roke
ki te boža
boš vprašal za roko

Mimobežno

ne vem kaj mi bo prinesel dan ko zjutraj vstanem
so to zelena drevesa in ptice
ki po prvih plašnih čivkanjih
pretegujejo in navdušeno prepevajo
in se mi zdijo tako ljubke
je to odprto okno
in jutranja svetloba ki boža množino las
in nje bližina nikoli ne umre
bo to črna pesem o pogumu
ki skriva toliko krhkosti
kjer sij glasu živi to kar je nekoč živelo
ali hrapavi dotik knjige ki razkriva zgodbo ki je ne poznam
in postaja zelo majhna dokler se ne izgubi
kako naj zadržim poletje ko beži mimo mene

Memento mori

prostor poln smeha in joka
okrog samo globina molčečih sten
nekaj nedoločenega
z vsoto bolečih momentov
postanem brez moči
še preden se vrata zaprejo
me nekaj zadržuje
kot bi imel nekdo vse čute na preži
in se nepredvidljivo dotika ogledala
tisti trenutek nisem vedela zakaj
nato je bila resnica vse bolj gladka
po poletnih nevihtah je vedno hladno
zavijem se v molk in odidem
opazujem le še letala in ptice
kako vzletijo in odletijo na drugo obalo

Nekaj sem morala prihraniti

nekateri spomini ne izginejo
in ostanejo pripeti na zgodnje otroštvo
mislim da sem bila še kot nepopisana tabla v učilnici
spominjam se kako
nisem razumela materinih besed
sosed je umrl jutri bo pogreb
nenavadno čudno sem pogledala
in si mislila
sem narobe razumela
rekla sem
saj ne moreš umreti
toda z odraščanjem sem opustila misel
nona ki je bila katoliško usmerjena
me je dobronamerno učila
o peklu in nebesih
ter bogu in angelih ki so za oblaki in nas gledajo
neskončno dolgo sem zrla v nebo
nič nisem rekla
le čakala kdaj se bodo prikazali
ja natanko tako je bilo

Črna pesem

črno je na belem
je krokar ki poskakuje v parku
je robida ki skriva meglo
na klopci gospod v črnem
dvigne pogled s papirja
on gleda Sarajevo
nato cesta gori z velikim plamenom
krokarjeva krila ne letijo
samo zaidejo
nato drevo privabi nevihto
skrita v dveh telesih ni smrt
črno je pelerina
črno je dim pokra

*

preluknjala sem liste
in jih dala v fascikel
k drugim lekcijam
ozrem se k maketi mestnega naselja
prašna je in se seseda
čedalje bolj je podobna
kamelam ki gledajo iz puščavskega peska
zraven v košari v tunele zviti načrti
ostajajo preteklost in čas je za nove navdihe
mu bo uspelo
v resnici je to čuden pomislek

Kazalo

Nekaj besed k Zborniku pesniške delavnice Poiesis 2016 <i>Ko me napiše pesem</i>	4
 <i>Andreja B. Čerin</i>	
Prehod	8
Nevihta	9
Rdeči čeveljci	10
Shouldswille	11
Vrelec	13
 <i>Sara Fabjan</i>	
Razporejanje časa	15
Vakuum	16
Streznitev	17
Trilogija žalosti	18
<i>Žalost, prvič</i>	18
<i>Žalost, drugič</i>	19
<i>Žalost, tretjič</i>	20
Manifest s pomanjkljivostmi	21
 <i>Barbara Gale</i>	
Angel	23
Kamen	24
Orhideja	25
Otrok	26
Ptič	27

Majda Kočar

Sijaj brez telesa	29
Dihanje	30
Praznovanje	31
Nekdo te pozdravlja	32
Brez odgovora	33

Jana Kolarič

Pred lovom, sonet – dramatični monolog	36
Egejska Guernica	37
Dragi Viktor (govori Miro Cmerar), kurje-repati sonet z masko	38
Tulipani pod snegom, sonet (z masko)	39
Potovanje	40

Ivanka Kostantino

Glava v oblakih	43
Tam	44
Na Rtu	45
Špageti zanj	47
Sinergija	49

Kristian Koželj

Oče	51
Arhipelag	53
Poletje	55
Lapidis Lacrimae	56
Verjemi bil je slavec	57

Alenka Kveder

Čas je	59
I.	59
II.	60
III.	61
IV.	62
VI.	63
VIII.	64
X.	65

Marko Skok – Mezopotamsky

Ne zgibaj barčic, Ljubec!	67
Ko bi ti najraje zadrnil verz okrog vratu	68
Jutri bo baje deževalo na Provanso	69
Jeux sans frontières	71
Vsi verzi so pozabljeni	73

Petra Skušek

Bi šla kdaj skupaj na kakšno kavo/pivo/čaj?	75
Starka	76
Treba bi bilo pogledati	77
Sprehod	78
Čakajoč zaljubljenost	79
Odenki	80

Vesna Šare

Nebo I.	82
---------	----

Nocoj smem pisati	84
Trepetanje	86
Nebo pod očetom	87
Luna	89

Karmen Vidmar

Staranje soseske	91
Nikjer koščka ženske	92
Mimobežno	93
Memento mori	94
Nekaj sem morala prihraniti	95
Črna pesem	96

KO ME NAPIŠE PESEM

Zbornik pesniške delavnice Poiesis 2016

Urednik: **Peter Semolič**

Jezikovni pregled: **Petra Koršič**

Fotografija na naslovnici in oblikovanje naslovnice: **Katja Kuštrin**

Izdajatelj: **Kulturno-umetniško društvo Poiesis, Trebinjska 8, 1000 Ljubljana,**
www.poiesis.si

Ljubljana, marec 2017